

tium attribueret, ut illos in privatos suos usus convertant sed eorum dumtaxat fidem & providam dispensationem sive curam: ut ita Archidiaconi tamquam oculi Episcoporum invigilent, ne Ecclesiarum vacantes vel in temporalibus, vel spiritualibus aliquid detrimenti patiantur, ipsique proventus ritè dispensentur, & Ecclesiarum operariis ad mentem Canonum impendantur.

XXI. In nonnullis Ecclesiis, praesertim Orientalibus moris fuit, ut Episcopus suum haberet œconomum, qui rerum temporalium curam & dispensationem haberet; ut hoc pacto Episcopus nec rerum temporalium sollicitudine nimium distraheretur, nec infidæ administrationis suspitione infimularetur.

XXII. Canone 9. Theophili Alexandrini decernitur: "Ut totius Sacerdotalis Ordinis sententia alius renuntietur œconomus in quo Apollo quoque Episcopus consensit, ut bona Ecclesiarum in ea quæ oportet, impendantur."

Hic per transennam notandum, quod œconomus constituatur, ut bona Ecclesiarum in ea quæ oportet, impendantur, quod est impendere (ait Theodorus Balsamon) in viduas, hospites & pauperes, ut docet sequens Canon, cujus hæc sunt verba: "Viduas & pauperes & peregrinantes hospites, omni quiete fruantur, & nemo quæ sunt Ecclesiarum, ut sua usurperet."

XXIII. Scripti sunt hi Canones currente seculo 4. adeoque fuisse in aliquibus Ecclesiis œconomos institutos ante Concilium Calchedonense nequaquam obsecurum; probatque & ipse Canon 26 hujus Concilii, quod jubentur œconomis institui. "Quoniam in nonnullis Ecclesiis, ut sæpe à nobis auditum est, Episcopi absque œconomis tractant res Ecclesiasticas, placuit omnem Ecclesiam Episcopum habentem, ex proprio Clero œconomum habere, qui ex Episcopi sui sententia res Ecclesiasticas dispense, ut nec sine testibus sit Ecclesiarum administratio, nec ideo res ejus dissipentur, & probrum, ac dedecus Sacerdotio inuratur. Si autem hoc non fecerit, eum divinis etiam Canonibus subijci." *dist. 89. Can. 4.*

XXIV. Primum hic advertendum monet Zonaras, neque ex domesticis ipsius Episcopi cuiquam, propinquo fortè, aut uni de familia, sed homini ex Episcopatus Clero delecto, œconomus munus à Concilio mandari placet.

Deinde subjungit Zonaras: "Quo quidem ex Episcopi tamen sententia bona procurante, & quos in usus Ecclesiasticos redditus insumantur facile apparebit, nec erit cur quisquam in Ecclesiarum patrimonio dissolutum Episcopum fuisse suspicari queat (id enim dissipandi verbo ostenditur) eumque quasi sacros proventus perditè irreligioseque effundentem, convitiis, contumeliis, & profecindat. Qua quidem ex re, cum Episcopi fides multitudinè suspecta esse consuevit, tum offensiones quoque populi, velut ex odio malè gestæ potestatis, excitantur."

XXV. Œconomorum sæpius meminit Justinianus Imperator signanter in *L. 42 §. 5. cod. De Episcopis & Clericis* ubi œconomos cum iudicio & diligenti discussione creati præcipit, addens: "Scientibus ipsis quod singulis annis rationem referent sanctissimo Episcopo suæ administrationis; & quacumque in re videbuntur res Ecclesiasticas minuisse, vel læsisse, vel proprium quantum quæsisse, hoc Ecclesiasticis rebus restituent."

XXVI. Canonem Calchedonensem seculo 8. renovavit Synodus Nicæna II. *Can. 11.* cumque illæsum servandum esse declarat: "Et si quidem (ait) unusquisque Metropolitani in sua Ecclesia œconomum constituit, bene habet. Sin minus, Constantinopolitano Episcopo speciali auctoritate licebit œconomum in ejus Ecclesia præficere. Similiter & Metropolitanis, si qui eis subsunt Episcopi nolint in Ecclesiis œconomos constituere."

Hic advertere licet, quam sollicita fuerit hæc œconomica Synodus, ut Episcopi suos haberent œconomos.

XXVII. Seculo septimo celebrata Synodus Hispanensis II. *Can. 9.* mandat, "ut unusquisque nostrum (id est Episcoporum) secundum Calchedonensem Patrum Decreta ex proprio Clero œconomum sibi constituat. Si quis autem Episcopus posthac Ecclesiasticam rem aut laicali procuratore administrandam elegerit, aut sine testimonio œconomus gubernandam crediderit, verè ut contemptor Canonum & fraudator Ecclesiasticarum rerum non solum à Christo de rebus pauperum judicabitur reus, sed etiam & Concilio manebit obnoxius." *Apud Gratianum Caus. 16. q. 7. Can. 21.*

XXVIII. Circa idem tempus Concilium Toleranum IV. *Can. 48.* ait: "Eos quos œconomos Græci appellant, hoc est, qui vice Episcoporum res Ecclesiasticas tractant, sicut sancta Synodus Calchedonenensis instituit, omnes Episcopos de proprio Clero ad regendas Ecclesias habere oportet: qui autem deinceps contempserit, obnoxius ejusdem magni Concilii erit."

Potro sciendum apud Latinos frequenter hos œconomos fuisse vocatos *Vice-Dominos*; uti notat, multique ostendit Da Cange in suo Glossario, verbo *Vice-Domini Ecclesiarum*.

XXIX. Quo tempore usus œconomorum desierit, incertum est. modum verisimile est, sensum desisse, postquam administratio rerum Ecclesiasticarum ad singulos Beneficiatos devoluta est, manente sola administratione & dispensatione immediata bonorum ipsius Episcopatus penes Episcopum.

XXX. Verum quia semper Cavendum est, ne Episcopi rerum temporalium cura & sollicitudine in spirituali animarum cura & regimine impediatur; neque infidæ administrationis insimulentur; qui sunt institutionis œconomorum finis; hinc S. Carolus sacrorum Canonum Zelosus instaurator, & spiritum magis, quam litterarum sacrorum Canonum considerans, ea quæ Concilium Calchedonense, & Toleranum decreverunt circa œconomos totius substantiæ Ecclesiasticæ, quando omnium rerum Ecclesiasticarum immediata dispensatio erat penes Episcopos, applicuit œconomis qui solas res Ecclesiarum Cathedralis sive Episcopatus administrarent, in Concilio V. Mediolanensi parte 3. *cap. 11.* ubi ait: "Sacrosancti Concilii Calchedonenis Canon jubet, ab Episcopo œconomum deligi & constitui, qui Ecclesiarum Cathedralis prædia, bona, resque de illius sententia & arbitrio administrat, ut non modo illa non dissipentur, sed testis sit rectæ administrationis ac dispensationis."

XXXI. Deinde adjungit: "Id ut à Provinciæ nostræ singulis Episcopis servetur, hoc decreto statutum; nec verò solum quo diligentius bonorum Ecclesiarum rectæ administrationi ad illius Concilii præscriptum consulatur: verum etiam quo studiosius Episcopus, cum census, suppellectilis bonorumque eorum curatorem administratoremque habuerit, in rerum spiritualium officio, quæ Episcopalis muneris propria sunt, ipse omni cogitatione, totoque animo incumbat."

XXXII. Quis autem in œconomum eligi debeat, ex præscripto Canonum significat: "Eum verò œconomum, vel ut alio canone cavetur. *Vice-Dominum* constituat Episcopus, non laicum, neque sibi cognatione, affinitateve, aut favore conjunctum, sed Ecclesiasticum, cum hominem qui & de clero suo, & verò si talem qui idoneus sit habere potest, diaconatu initiatus sit, qui que in eo administrationis genere & rectè & peritè versari possit."

His sat ostendit sanctissimus præsul, Episcopus rerum tempo-

temporalium curam merito exemplo Apostolorum aliis demandare, ut ipsi orationi & ministerio liberius vacare queat; ita tamen, ut providos & fideles dispensatores & œconomos deligendo, providus & fidelis bonorum Ecclesiarum dispensator habeatur.

XXXIII. Concilium Calchedonense non tantum œconomos constitui voluit, qui viventibus Episcopis rerum administrationem susciperent, sed & Canone 25. voluit, *Viduas Ecclesiarum redditum, apud Ecclesiam œconomum saluum custodiri.*

XXXIV. Hoc Decretum renovans Synodus Tridentina *sess. 24. cap. 16. De Reformat.* statuit, ut "Capitulum Sede vacante, ubi fructuum percipiendorum ei munus incumbit, œconomum unum, vel plures fideles, ac diligentes decernat, qui rerum Ecclesiasticarum & proventuum curam gerant, quorum rationem ei, ad quem pertinebit, sint reddaturi. Episcopus verò ad eamdem Ecclesiam vacantem promotus ex iis quæ ad eum spectant, ab eisdem œconomis, Vicario, & aliis, quibuscumque officialibus & administratoribus, qui Sede vacante, fuerint à Capitulo vel ab aliis in ejus locum constituti, etiam si fuerint ex eodem Capitulo, rationem exigat officiorum, jurisdictionis administrationis, aut ejusdem officio eorum muneris; possitque eos punire qui in eorum officio seu administratione deliquerint; etiam si prædicti officiales, redditus rationibus, à Capitulo, vel à deputatis ab eodem, absolutio- nem aut liberationem obtinuerint."

XXXV. Hoc Decretum in Synodis Belgicis passim observari nominatim præcipitur; additque Synodus Mechliniensis, "iique (Œconomus) semel electi, à Capitulo non mutentur sine justa & rationabili causa."

CAPUT II.

De Elocatione Bonorum Ecclesiasticorum.

1. *Nomine nuda administrationis venit elocatio, modo fiat ad modicum tempus.*
2. *Ad longum tempus facta censetur species alienationis.*
3. *Tempus novem annorum de jure Civili habetur modicum; de jure Canonico trium annorum.*
4. *In Belgio pro parte à jure Civili, & Canonico receptum est.*
5. *Varios terminos pro diversitate bonorum præscripsit Synodus Cameracensis, & Edictum Regum probavit.*
6. *Similes terminos expressit Synodus Mechliniensis, & Edictum Principum ad illam Synodum.*
7. *Plures elocationis simul factæ pro tempore legitimo sæpius repetito non valent.*
8. *Certum tempus determinatum intra quod contractus locationis renovari possit.*
9. *Beneficiati tantum pro tempore sua deservitura mercedem elocationis recipere possunt.*
10. *Decretum Concilii Tridentini contra elocationes anticipatis solutionibus.*
11. *Decreta Synodorum & Edicta Principum Belgii contra similes fraudes.*
12. *An in elocatione liceat recipere Bibalia.*
13. *Elocationes debent fieri publicè prævisis proclamationibus.*
14. *Aliquando ob fraudem Rusticorum iis omittis fieri possunt.*
15. *In Gallia nonnullis interdicitur conductio bonorum Ecclesiasticorum.*
16. *In Gallia aliquando data fuit prærogativa Parochis in conductio decimarum; sed hodie cessat.*

17. *Non conveni Parochis conductio decimarum.*
18. *Inspecto jure communi elocatio facta à Beneficiario non protenditur ultra ejus viam.*
19. *Idipsum in Gallia ordinatum.*
20. *Quid Synodi Belgii circa hoc statuerunt?*
21. *Utrum Resignatarius stare debeat elocationi Resignatarius?*
22. *Si Prælati tamquam Administratores bonorum Ecclesiarum elocaverit, successor tenetur.*

Locationem bonorum Ecclesiarum esse speciem administrationis, atque sub administratione comprehendendi, modo intra terminos nudæ & simplicis elocationis concludatur, una est Canonistarum sententia; & aperte probatur in *Clementina I. De Rebus Ecclesiarum non alienandis*; ipsaque notoria praxis consonat.

II. Ut autem intra terminos elocationis subsistat requiritur, ut sit ad modicum tempus. Longioris enim temporis terminus efficeret, ut nomine quidem diceretur elocatio; sed re ipsa species alienationis censeretur; quemadmodum supra *tit. 25 cap. 4.* notavimus; atque eatenus non administrationis, sed alienationis species haberetur.

III. Hoc tempus modicum secundum interpretes Juris Civilis sequutos Glossam ad *Novellam 110. cap. 3.* ad novem annos; & longum ad decem producit; sicut principum Constitutiones longum tempus in præscriptione definiunt. Vide Covarruviam *lib. 2. Var. resol. cap. 16.* & ibi citatos. At Paulus II. in *extravag. AMBROSIAE De rebus Ecclesiarum non alienandis* videtur tempus modicum contraxisse ad triennium, inter species alienationis vetitas referens locationem & conductionem ultra triennium.

IV. Verum hanc extravagantem multis in locis quo ad hanc restrictionem ad triennium receptam non esse, passim testantur Pragmaticæ ipsæque Synodi Belgicæ, & Principum Edicta contrarium usum manifestè ostendunt; quæ quasi mediam viam inter jus civile & Canonicum tenuerunt, nimirum pro diversitate bonorum varios temporis terminos elocationis determinantia.

V. Synodus P. II. Cameracensis *titul. 15. capit. 6.* ait: "Terminus ordinarius locationis domorum & terrarum arabilium sit novem annorum; pro pratris sex; pro decimis trium, si tamen seorsim à terris arabilibus e- locentur."

Hunc terminum probavit quoque Philippus II. in Edicto ad hanc Synodum *art. 24.* vetans hunc terminum quovis modo excedi, nisi observatis solemnitatibus in alienatione rerum Ecclesiarum requisitis; idque sub pœna nullitatis contractuum.

VI. Similiter Edictum Principum ad Synodum P. II. Mechliniensem *a. 20.* asserit, Synodum præscripsisse certos terminos observandos in elocatione bonorum Ecclesiasticorum; præcipitque Edictum eos ab omnibus observari; interdicens ultra terminos præscriptos conducere ulla bona Ecclesiastica sub pœna nullitatis ipsius contractus. Verba Edicti sunt: *Ende also het voorf Synode heeft gheselt eenen xekeren termyn die men sal moeten onderhouden in de verpachtinge van de goederen van de Capitulen, Cloosteren oft andere Beneficien, met sekere distincie aldaer gheroert soo bevelen vry alle onse onderstaten bun daer naer te vreegen, en niet te pachten oft aenveerden alsulcke goederen de voorf schreven Capitulen, Cloosteren oft andere ghesfelycke Beneficien toebehoorende, vor anderen langeren termyn, op peine van nulliteyt van hunnen pachte.* Id est. Quandoquidem dicta Synodus limitaverit tempus observandum in conductionibus bonorum, tum Monasteriorum, aliorumque Beneficiorum, mediante quadam distinctione ibidem expressa, hinc mandamus quibus-

quibuscumque subditis nostris, ut juxta ea se conforment, nec talia ad Capitula, Monasteria, aliaque Beneficia Ecclesiastica spectantia bona in longius tempus condendant, pœna irritæ conductionis constituta.

Verum in hodiernis Synodi hujus Provincialis exemplaribus non reperitur hi termini elocationis expressi; sed tantum dicitur simpliciter *tit. 2. cap. 2.* "Bona Ecclesiæ locare non liceat ultra tempus à jure definitum." Sed monet Zypæus in Notitia Juris Belgici *tit. De Episcopis & Clericis §. De Rebus Ecclesiæ non alienandis*, quod "Synodus alios pratis, alios decimis, alios agris præscribat, pro natura regionis; sed Romæ substitutum est tempus tantum à jure præscriptum: Edictum autem conceptum est antequam Synodus probata, Romæ rediret: termini autem conceptum est antequam Synodus probata Roma rediret: termini autem ejusdem Synodi, quos Edictum probat, regesti sunt in Synodum Antverpiensem 1609. *tit. 21. c. 25.* "Hæc ille, qui & addere potuisset Synodum D. Mechliniensem anno 1609 quæ *tit. 21. c. 1.* eisdem terminos expressit, quos Synodus Cameracensis expresserat; refertque se ad citatum articuli Edicti.

VII. Rectè post alios notat Covarruvias loco citato *num. 4.* quod si fiant plures elocationes unius ejusdemque rei in certum, & legitimum tempus æpius repetitum, puta in plura triennia, aut novennia, adjecta clausula, ut tot sint elocationes quot triennia aut novennia, & finito primo triennio aut novennio censeatur facta nova elocatio, sint nullæ saltem quoad excessum legitimi temporis, tamquam manifestè factæ in fraudem legis.

VIII. Ad occurrendum hujusmodi fraudibus decretum est in Synodi nostris Belgicis, quod "nec renovari possit contractus locationis terrarum arrabilem, nisi finito sexennio prioris contractus, quoad prata verò *quadrennio*, & quoad decimas *biennio*, alioquin contractus sint irriti, & qui eos fecerint Clerici per Episcopos puniantur." Ita Synodus P. II. Cameracensis *cap. 6.* cui omnes passim aliæ Synodi consonant; uti & Edictum Regium ad hanc Synodum Cameracensem *art. 24.*

IX. Cum Beneficiari tantum habeant usum bonorum suis titulis annexorum præ tempore quo Beneficiis illis deferuntur, neque ultra illud tempus proventus illorum percipere queant, consequens est, quod nec jus ipsis sit, mercedem conductionis & elocationis ultra tempus illud recipiendi: sed proventus, ipsamque conductionis mercedem integram Successori relinquere teneantur ne aliàs ipsa Beneficia defectu proventuum Ministris destitui contingeret; dum unus suorum etiam Successoræm annuos proventus præcipuisset: quod jam pridem per elocationes anticipatis solutionibus frequenter fiebat; non sine notabili Ecclesiæ pernicie, uti deplorat Synodus Tridentina: similes elocationes damnans.

X. Verba Decreti *sess. 25. cap. 11. De Reformat.* sunt: "Magnam Ecclesiæ perniciem afferre solet, cum earum bona, representata pecunia, in Successorum præjudicium aliis locantur, omnes igitur hæc elocationes, si anticipatis solutionibus fient, nullatenus in præjudicium Successorum validæ intelligantur; quocumque indulgo aut privilegio non obstante; nec hujusmodi elocationes, in Romana Curia, vel extra eam confirmantur."

XI. Hoc Decretum in pluribus Synodi Belgicis renovatum hodie ubique observatur, vetatque eas Synodus Antverpiensis anno 1610. *tit. 21. cap. 17.* sub pœna anathematis restituendi ejus quod acceptum erit.

Addit Synodus P. II. Cameracensis *tit. 15. cap. 5.* Venditiones verò granorum & aliorum rerum quarum vilissimo pretio fiunt ob anticipatas solutiones, sive pro una tantum vice, sive ad plures annos contractus inaneatur, tamquam usuram sapientes planè interdicit,

Clericisque vendentibus pœnam suspensionis imponit. Contra ementes autem sive Clerici sint, sive laici, tamquam contra usurarios procedatur.

Eisdem venditiones annullat, sive pro invalidis habet Edictum Philippi II. ad hanc Synodum *art. 23.*

Synodus Buscoducensis sub Masio *tit. 20. cap. 11.* reprobat elocationibus quæ fiunt anticipatis solutionibus "ulterius statuit, ne Ecclesiarum Rectores, aut Beneficia Ecclesiastica quomodolibet obtinentes pendentes beneficiorum fructus, aut proventus currentes, quovis prætextu, vel causa vendant; aut elocent nisi dilata in id tempus pretii, vel mercedis solutione; quo fructus erunt à solo separati, aut annuus cessit, ne illis cedentibus aut decedentibus fraudatis Successoribus, Ecclesiæ debitum numeribus destituatur sub pœna arbitrio nostro infligenda."

XII. Synodus P. I. Mechliniensis postquam titulo *De Elocatione bonorum Eccles. cap. 1.* renovavit Decretum Concilii Tridentini contra elocationes anticipatis solutionibus factas, deinde *cap. 3.* decernit, "quod pro renovatione arrendæ possessores beneficiorum non recipiant arrendæ nomine, ultra sex florenos; Collegia verò & Monasteria nihil exigant supra consuetas pœntias, salvo in omnibus Episcopi moderatione."

Quæ hic consuetas pœntias vocantur, hodie in multis locis dici solent *Bibalia*: circa quæ merito monet Synodus moderationem esse servandam; ne alias exigendo & recipiendo notabilia *Bibalia*, per ipsa merces elocationis semper minuatur, & fraus fiat Decreto vetanti elocationes anticipatis solutionibus. Unde & quædam Synodi nihil exigi volunt, ac signanter Synodus Andoramenfis *tit. 22. cap. 3.* ait: "Pro hujusmodi autem arrendæ renovatione, possessores Beneficiorum nihil vini nomine accipiant, quod in damnum possit venire Successorem." Huic non difforme est Edictum Regium ad Synodum Cameracensem infra citandum, vetans exigi *potulum vini* in diminutionem mercedis, nisi de consensu Superioris.

XIII. Ut verò bona Ecclesiarum sine fraude securius elocentur, volunt Synodi nostræ, ut non nisi publicè, & prævisis proclamationibus elocentur.

Synodus P. II. Cameracensis *titulo 15. cap. 8.* "ait: Dicti verò Parochi & Capellani bona Beneficiorum suorum, non nisi tribus proclamationibus factis, relicta cuilibet facultate plus offerendi, elocare possint."

Huic Decreto consonat Edictum Regium ad hanc Synodum *art. 25.* latius eandem formam elocationis exprimens, Verba Edicti sunt: *Au surplus de la déclaration que les biens d'Églises Paroissiales, Coappelles, & des lieux pieux ne se pourront bailler en ferme, ou louage, si ce n'est après trois proclamations; ou attaches de billez faites es lieux accoustumés, ou qu'ils soient loués aussi chèrement, que se baillent en ferme les terres circonvoisines de semblable bonre, let ont sans prendre pot de vin à la diminution du rendage, ne soit du consentement du Supérieur, à peine que telz contrats seront tenus & réputés pour nuls, & de nulle valeur.* Id est Insaper declaramus, Parochialium Ecclesiarum, Cappellarum, aliorumque locorum pietati dicarum bona non elocanda, nisi tribus prævisis denuntiationibus, aut tabellæ locis consuetis præscriptæ fuerint, vel tanti forent elocata quanti ejusdem libertatis circumvicini agri, idque sine bibalibus aut vini receptione in imminutionem pactæ mercedis, nisi Superiorum consensus accesserit, hac aliàs indicta pœna, ut tales contractus nullius roboris & valoris habeantur.

XIV. Posteriores Synodi conformiter ad hoc Edictum idem statuerunt; addit tamen Synodus Gandensis renovatam inter Decreta edita per Antonium Triest Episcopum Gandensem in Congregatione Vicariatus & Archipresbyterorum suæ Diocesis an. 1650. *ret. 20. cap. 14.* "Calu quo tamen publicam elocationem, propter collusionem incolarum loci, vel ob aliam causam rationabilem, Ecclesiis aut Beneficiis fore damno verò, similiter appareat, omittis proclamationibus, secreto vel à manu, ut vocant, præfata bona elocari poterunt; non minoris tamen, quam bona vicina elocari naturæ & qualitatis elocantur, nec aliter quam etiam accepta idonea cautione, ac de licentia nostra aut Vicariatus, vel saltem Decani loci."

renovata inter Decreta edita per Antonium Triest Episcopum Gandensem in Congregatione Vicariatus & Archipresbyterorum suæ Diocesis an. 1650. *ret. 20. cap. 14.* "Calu quo tamen publicam elocationem, propter collusionem incolarum loci, vel ob aliam causam rationabilem, Ecclesiis aut Beneficiis fore damno verò, similiter appareat, omittis proclamationibus, secreto vel à manu, ut vocant, præfata bona elocari poterunt; non minoris tamen, quam bona vicina elocari naturæ & qualitatis elocantur, nec aliter quam etiam accepta idonea cautione, ac de licentia nostra aut Vicariatus, vel saltem Decani loci."

XV. Ut bona Ecclesiastica melius conserventur, neque à laicis præsertim potentioribus sub prætextu elocationis & conductionis subinde occupentur, aut saltem proventus illorum divertantur, pluribus Regiis Edictis & Parliamentorum Arestis vetitum est in Gallia Notabilibus & Magistratibus & Officiariis Regiis & Toparcharum conducere sive per se, sive per interpositas personas bona Ecclesiastica; vetitumque Ecclesiasticis bona Ecclesiarum in idem elocare; uti videri potest in Actis Cleri Gallicani *tom. 3. parte 3. tit. 2. cap. 5.*

XVI. Aliquando in Gallia data fuit prærogativa Parochis in conductione decimarum suarum parochiarum; sed posteriori Edicto Henrici IV. de anno 1604. hæc prærogativa sublata est; omnibus etiam laicis ad eam conductionem admissis, uti videre est in libro cui titulus: *La Grande Conférence des Ordonnances &c. lib. 2. tit. 2. par. 10. §. 4.*

XVII. Et merito hæc prærogativa sublata est: quia non convenit, ut Pastores sint decimarum ad Monasteria & Capitula spectantium conductores uti *parte 1. tit. 2. cap. 6.* notavimus. Neque dubitandum videtur, decimas ad Monasteria & Capitula devolutas, etsi de Jure communi ad Parochos dicantur spectare, revera esse alienas respectu Parochorum, ad mentem Synodorum decernentium: "Clerici beneficiati, vel in Sacris constituti, decimas, census, prædia aut terras alienas non conducant, quæstus faciendi gratia." Ita Synodus P. II. Mechliniensis *titul. 18. cap. 5.*

XVIII. Cum Beneficiarius tantum habeat jus percipiendi proventus bonorum titulo suo annexorum durante tempore quo beneficium possidet, consequens est, quod nec bona illa ultra illud tempus elocare queat ad instar usufructuarii, qui elocationem ultra tempus durantis ususfructus extendere nequit; expiratque elocatio ipso expirante usufructu. *L. 9. §. 1. ff. Locati*

Hinc communiter concludunt Canonistæ, si Beneficiarius ad certum tempus terras aut domum aliave bona sui beneficii elocaverit, & intra tempus elocationis moriatur, ipsam elocationem expirare, neque Successorem debere stare elocationi. Mortuo enim Rectore qui locavit, fructus & redditus ad Successorem pertinent; nec amplius ad defuncti jus attinent; & idè locatio ejus morte extinguitur, ait post alios citatos Covarruvias *Lib. 2. Variar. Resolut. capit. 15. num. 6.* Vide etiam Wamsium *Cons. Cas. 324.*

XIX. In Gallia Edicto Regio de 7. septemb. 1568. declaratum fuit, elocationes expirare per mortem, dimissionem, aut resignationem Beneficiarii, salvo regressu ipsi conductori contra Resignantem, ejusve heredem pro expensis, damnis & interesse. Verba Edicta sunt: *Ordonnons que toutes fermes des benefices expireront par la demission, resignation, ou irrevoc du Beneficier, sans le recours au fermier pour ses despens, dommages & interets contre le resignant ou heritier du defunt en cas d'avance, si ce n'est des terres de labour, dont les baux ne pourront excéder neuf années, & que les fermes soient de nouveau faites au plus offerant & dernier enchérisseur à ce point de chandelle, & avec les solemnitez que se gardent aux Baux de nostre Domaine.* Id est, Statuimus ut Beneficiorum omnium elocationes expirant, dimittente aut resignante aut moriente Beneficiario, salvo regressu conductoris, ratione impensarum damni & incommodi adversus resignantem aut heredem defuncti in casu anticipationis, exceptis conductionibus agrorum sementivorum quorum conductiones novennii tempus non excedent, posito elocationes debite factas fuisse plurimo & ultimo licenti ad extinctionem candellæ, aliisque solemnibus formulis in Regionum censuum nostrorum conductione observari consuetis.

XX. Et hæc quidem de jure communi: nam ex quorundam locorum consuetudine Successor in Beneficio tenetur stare, saltem ad aliquod tempus locationi factæ per prædecessorem.

Synodus D. Mechliniensis *tit. 27. cap. 3.* "elocationes bonorum beneficalium à Beneficiariis initas non diutius durare declarat, quam pro illo anno in quo moritur, vel beneficium dimittit ipse Beneficiarius contrahens. Deinde addit hanc clausulam: "Nisi à nobis (Episcopo) vel Capitulo; sub cujus jurisdictione ipsa beneficia existunt, confirmata fuerint."

Eadem habet Synodus Namurcensis anni 1659. *tit. 22. cap. 3.* nisi quod in clausula exceptiva exprimat etiam elocationes factas *auctione publica*; quasi & has durare velle ultra annum quo Beneficiarius moritur, vel dimittit beneficium.

XXI. Resignatarius tamen qui ab ipso Beneficiario elocatore titulum quodammodo accipit, teneri stare elocationi Resignantis, probabilius existimat Renatus Choppinus *lib. 3. De S. Polit. tit. 7. num. 6.* "Imò indubitati juris esse, Successorem Resignatarius servare & tueri oportere elocationes factas à Resignante, si licitæ sint & sine fraude, maxime si conductor sit, qui impensas quasdam in facta tecta prorogaverit, "asserit Paponius *lib. 1. arrest. tit. 13.* in additionibus ad *art. 5.*

XXII. Supradicta intelligunt communiter Canonistæ, quando ipse Beneficiarius suo proprio nomine, & in suum ulum elocat bona sui Beneficii, quorum proventus ipsi tamquam Beneficiario competunt; secus verò si bona elocaverit ad Ecclesiam aut Conventum spectantia, quæ non in ipsius particularis commodum; sed ipsius Ecclesiæ aut Conventus elocantur.

Hoc enim casu, non ut particularis possessor beneficii & suo proprio nomine elocat; sed tamquam legitimus bonorum Ecclesiæ administrator: quo casu Prælati qui ipsi in administratione Ecclesiæ succedunt, eidem elocationi factæ stare tenentur; sicut tutor, qui alteri tutori in administratione successit, ait Covarruvias loco citato; qui & tamquam consequens subjungit: "Sic sanè si Rector alicujus hospitalis ad annum tantum electus, ipse res locaverit ad triennium, vel ad aliud tempus jure permissum, tenebitur Successor locationis factæ nomine xenodochii & ad ejus usum, stare omnino; alioqui fallax esset hæc administrandi potestas. Idem dicas in rectoribus civitatum, ubi ad eorum officium spectat res civitatis locare, nam locatio ab eis nomine civitatis facta, etiam ad Successorem transivit, sicut & alii contractus."

Deinde subjicit hanc generalem conclusionem & regulam à Canonistis communiter probatam: "Igitur ubi igitur ubi locatio rerum Ecclesiæ à Prælato fieri potest, ad ulum ipsius Ecclesiæ, & ea facta fuerit nomine Ecclesiæ, ut & facta censetur, in rebus ad ipsam Ecclesiam non ad Prælatum pertinentibus, Successor in digonitate licet possit in integrum restitutionem petere, ad lationem Ecclesiæ, non poterit Jure ordinario à locatione discedere. Non idem erit si Prælati Ecclesiæ locaverit rem cujus redditus non ad Ecclesiam, sed ad ipsum Prælatum pertinent. Nam licet nomine Ecclesiæ locaverit, intelligitur ea locatio sub ea conditione"